

Határon átnyúló együttműködési lehetőségek a Bukovina régióban

Ádám János Imre SZIE

Magyar Regionális Tudományi Társaság

XV. Vándorgyűlése

11. szekció: Határkutatás, politikai földrajz és geopolitika

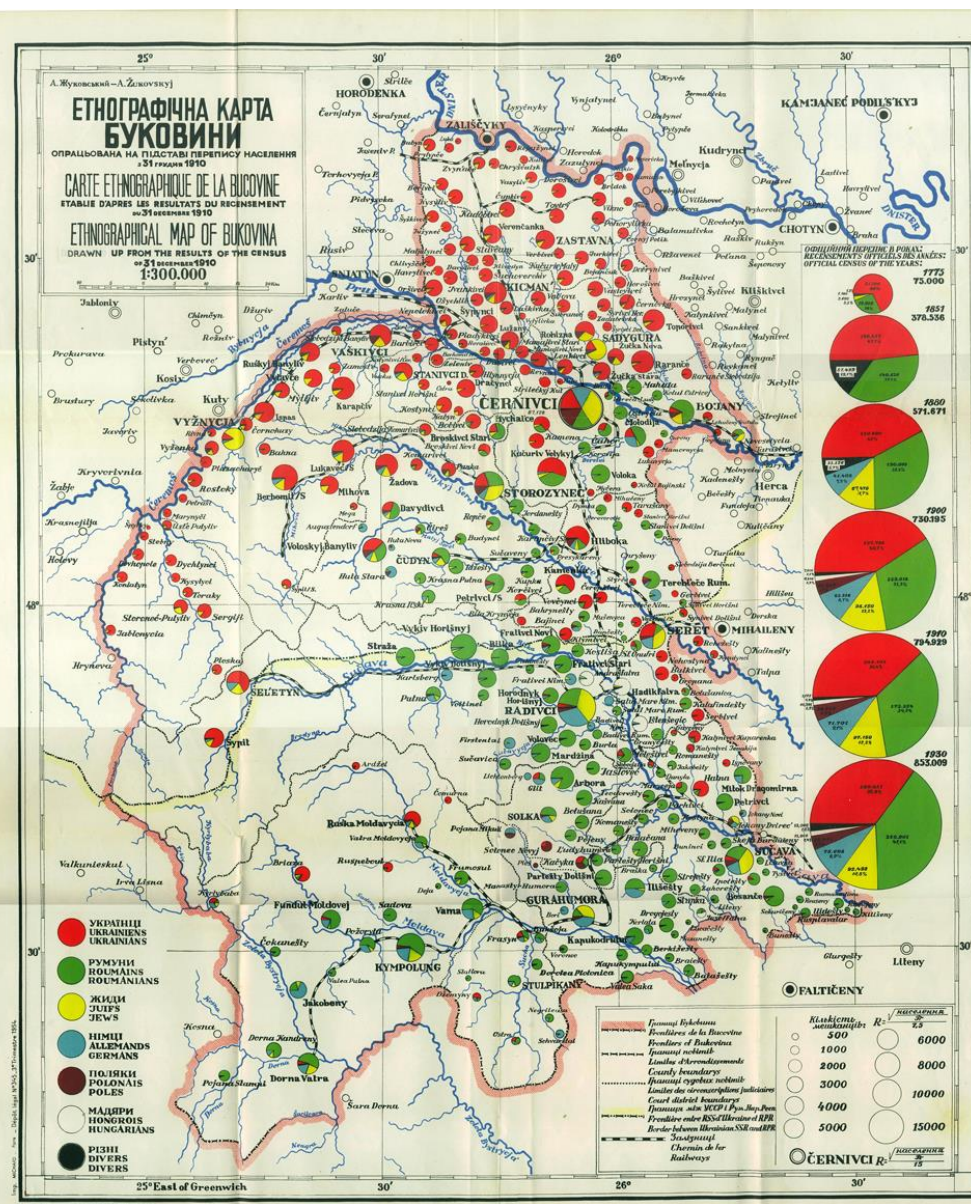
Mosonmagyaróvár 2017

Bukovina – egy határrégió egykor és most

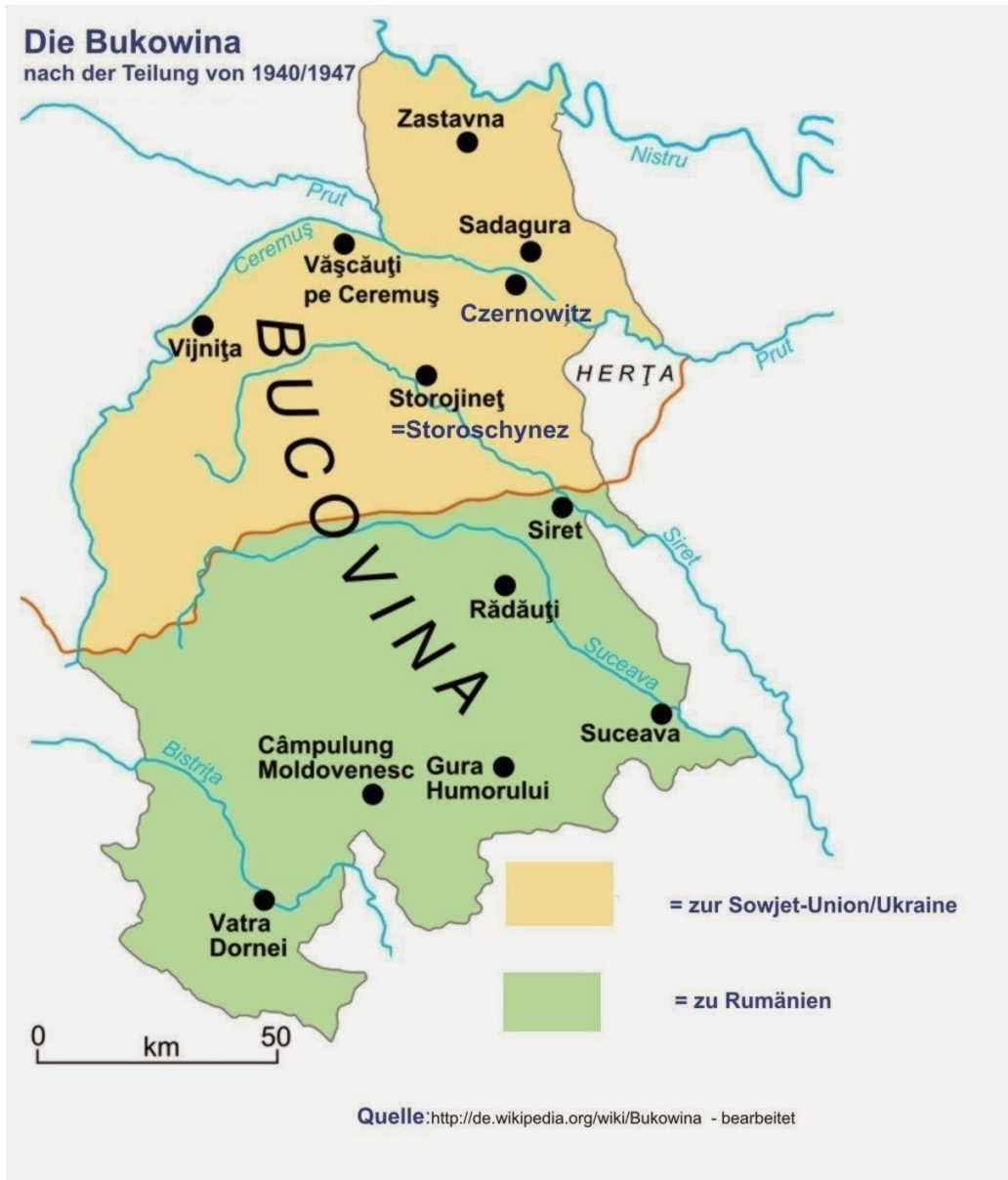
1775 óta a „nyugati világ” határán

- Birodalmak találkozása
 - Osztrák-Magyar Monarchia
 - Orosz Birodalom
 - Török Birodalom
- 1918-40 Román Királyság
- 1940-41 Kettéosztva - Szovjetunió rövid uralma
- 1941-44 Románia visszatér
- 1944 újra a szovjet világban – a határok lezárulnak
- 1991- az északi rész a független Ukrajnában

Bukovina 1910

Bukovina felosztása 1940/1947

Etnikai összetétel napjainkban

- Észak-Bukovina (anyanyelv alapján) (Csernovic- megye, 2001)
Lakosság: 889 930 fő
 - Ukrán 75,5%
 - Román 11,75%
 - Moldáv 6,79
 - Orosz 5,27%(+lengyel, belorusz, héber, örmény, magyar, német, bolgár, roma)
- Dél-Bukovina (Suceava megye, 2011) Lakosság: 634 808 fő
 - Román 92.68%
 - Roma 1,91%
 - Ukrán 0,93%
 - Lengyel 0,3%(+ német, lipován, magyar, örmény, török, görög, bolgár)

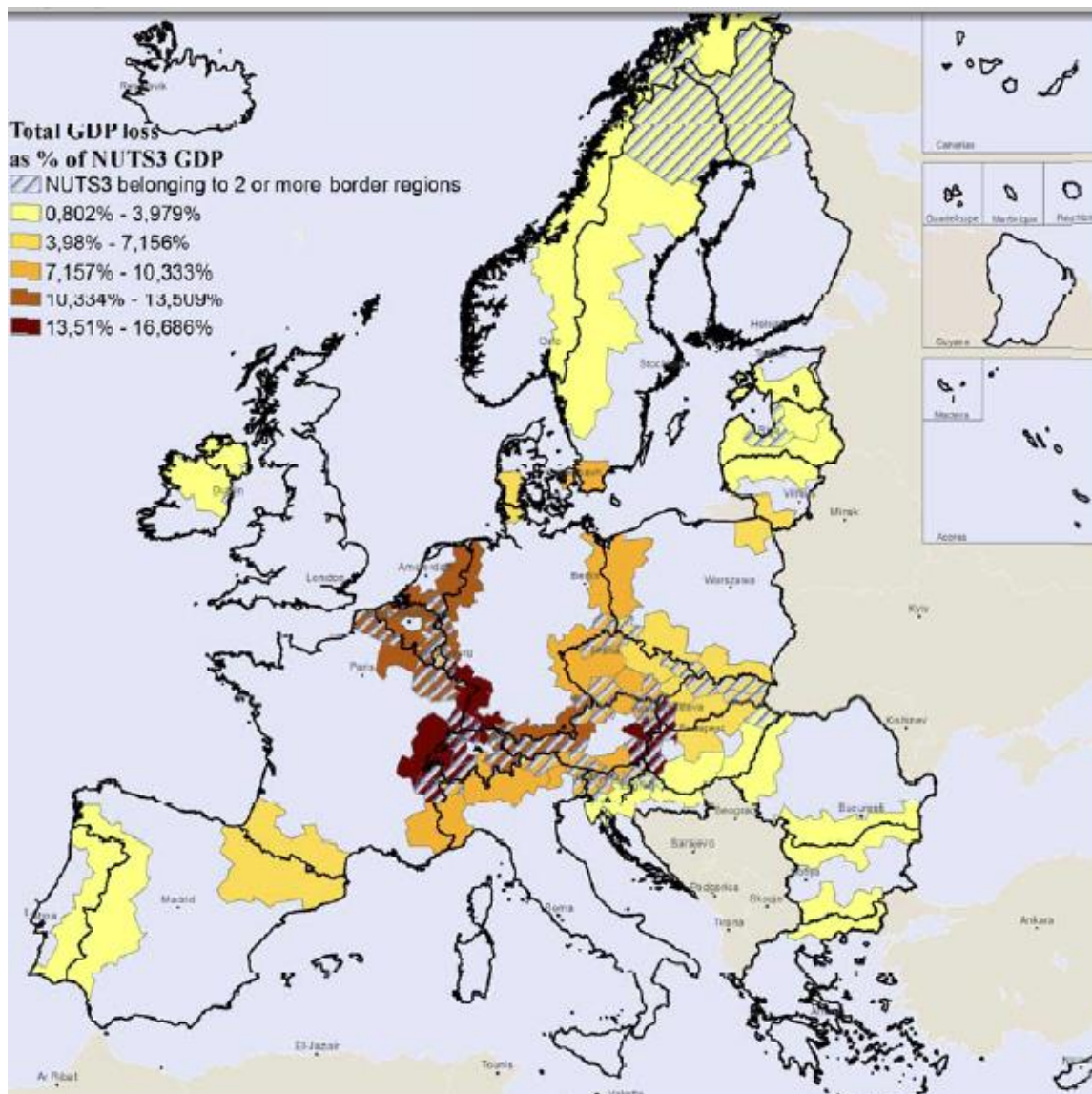
Az EU külső határain

- Az EU külső határai, különösen a szárazföldi határok ugyanolyan adottságokkal/problémákkal rendelkeznek, mint az EU belső határrégiói
- Jelenleg még az Interreg programokhoz képest is töredékét kapják ezek a régiók (a Kohéziós Alaphoz képest mindkettő elenyésző)
- Különösen a történelmileg/földrajzilag összefüggő régiók esetében kiemelten hátrányos az együttműködés alacsony szintje

CBC az EU külső határain 2014-2020

Szárazföldi/Tengeren átnyúló/Tengeri medence Program Név	ENI/ERDF (M EUR)	Százalék
Kolarctic/Oroszország	24,7	2,35%
Karélia/Oroszország	21,5	2,04%
Dél- Kelet Finnország/Oroszország	36,1	3,43%
Észtország/Oroszország	16,8	1,60%
Lettország/Oroszország	15,9	1,51%
Litvánia/Oroszország	19	1,81%
Lengyelország/Oroszország	48,6	4,62%
Lettország/Litvánia/Fehéroroszország	74	7,03%
Lengyelország/Fehéroroszország/Ukrajna	175,8	16,70%
Magyarország/Szlovákia/Románia/Ukrajna	73,9	7,02%
Románia/Ukrajna	60	5,70%
Románia/Moldova	81	7,70%
Olaszország/Tunézia	33,3	3,16%
Balti-tengeri Régió	8,8	0,84%
Fekete-tenger	39	3,71%
Földközi-tenger	209	19,86%
Közép- Atlanti Térség	100	9,50%
Technikai segítségnyújtás	15	1,43%
	1052,4	100%

Becsült GDP veszteség az EU határrégiókban NUTS3 szinten a jogi és adminisztratív akadályok miatt (Capello et al, 2017)

**Becsült GDP veszteség az EU határrégiókban
NUTS3 szinten a jogi és adminisztratív akadályok
miatt (Capello et al, 2017)**

- Capello et al (2017) 8,7%-ra becsüli a szárazföldi határrégiókban megtermelt GDP-t ért veszteséget (vagy a teljes EU GDP 3%-a veszi el.)
- Ez csak az EU belső szárazföldi határok vizsgálata után, amelyeket az Interreg program ölel fel.
- Hasonló vizsgálatok is erre a veszteségre utalnak:
 - 2,2 % (Ilzkovitz et al. 2007)
 - 5% (Boltho and Eichengreen, 2008)
 - 12% (!) (Campos et al. 2014)

România – Ukrajna ENI CBC 2014-2020

Nehézségek Románia-Ukrajna Európai Szomszédsági Eszköz (ENI) 2014-2020 programokban

- Az új tervezési ciklusban itt (is) hiányzik a gazdaságfejlesztési ág
- Láthatóan az Unió biztonságának alapelve kerül előtérbe, az integrációs törekvéseket háttérbe szorítva
- Az ENI program Brüsszelben nem a DGRegio, hanem a DG Development & Cooperation igazgatása alatt áll – ez akadálya lehet az egységes szemléletnek

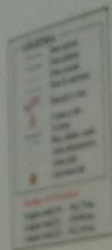
Nehézségek Románia-Ukrajna Európai Szomszédsági Eszköz (ENI) 2014-2020 programokban

A nagy infrastrukturális projektek irányai

1. «Clean river» (Tiszta folyó) : A Duna-folyam medencéje egyedi természeti sokszínűségének ökológiai megőrzése a szennyezés megszüntetésével
2. A határon-átnyúló infrastruktúra fejlesztése – Európai kapuinak megnyitása
3. Regionális együttműködés a határon átnyúló bűnözés elleni harcban és a megelőzésbe a román-ukrán határrégióban
4. A lakosság biztonsági szintjének emelése a határ menti területeken a közös felkészülés és együttműködés bővítésével a katasztrófa-elhárítás területén

BINE ATI VENIT
WELCOME

Összefoglalás

- A határon átnyúló együttműködés fontosságára a külső határokon minden fórumon fel kell hívni a figyelmet
- A 2020+ időszak tervezésénél külön hangsúlyt kell erre helyezni, különösen az EU szárazföldi határainál
- Az ENI programok külpolitikaként való kezelése helyett valószínűleg hatékonyabb lenne az egységes menedzsment az Interreg programokkal (DG Regio)
- A külső határokon meg kell találni az egyensúlyt a biztonsági és integrációs szempontok között

Köszönöm a figyelmet!

ÁDÁM János Imre

PhD hallgató

Szent István Egyetem, Gödöllő

Gazdaság és Társadalomtudományi Kar

Enyedi György Regionális Tudományok Doktori Iskola

janosadam@gmail.com